

Afdeling	: R&E - Algemeen	B&W-voorstel:
Naam opsteller voorstel	: Roy Thijssen (0495-575604)	DJ-1314555
Portefeuillehouder	: M.J. (Martijn) van den Heuvel Msc.	Zaaknummer: 1314550
		Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Verlenging Gemeentelijk Rioleringsplan 2017 - 2021.

Voorstel

1. De raad voor te stellen de looptijd van het Gemeentelijk Rioleringsplan 2017-2021 met twee jaar te verlengen.
2. De raad voor te stellen om in te stemmen met scenario 2 ten aanzien van de rioolheffing.

Inleiding

Het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2017-2021 loopt dit jaar af. Het is gebruikelijk om dan een nieuw GRP op te stellen. Echter gezien de ontwikkelingen en de aanstaande invoering van de omgevingswet, is het voorstel om het GRP met twee jaar te verlengen.

Het GRP is de afgelopen jaren een aantal keren ter besluitvorming voorgelegd aan de raad:

1. op 7 november 2019 is het geactualiseerde Gemeentelijk Rioleringsplan 2017-2021 (GRP) met bijbehorend meerjareninvesteringsprogramma (MIP) vastgesteld;
2. Op 8 februari 2021 is een herziene meerjareninvesteringsprogramma (MIP) vastgesteld.

Bij het laatste raadsvoorstel is door meerdere fracties gevraagd naar de gevolgen van het besluit op de rioolheffing. De gevolgen van de herziening van het MIP en een herberekening van de projecten uit het lopende GRP zijn nu doorgerekend. Dat betekent dat alle projecten opnieuw zijn geraamd en opnieuw zijn geïndexeerd. De afgelopen jaren heeft een forse stijging van kosten plaatsgevonden, namelijk een indexering van 4% per jaar waar normaliter rekening gehouden wordt met een indexering van gemiddeld 1,5% per jaar. In de nieuwe ramingen zijn tevens de gevolgen van de PFAS problematiek, zover als bekend, meegenomen. Dit zijn zaken waar de gemeente geen invloed op kan uitoefenen.

Weert, 22 maart 2021	S		B	W	W	W	W	W
				GG	MvdH	TG	WvE	PS
		akkoord						
		bespreken						

Soort besluit: Besluit college

In te vullen door het B&W secretariaat:

- Akkoord
 Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
 Anders, nl.:
- Niet akkoord
 Gewijzigde versie

Beslissing d.d.: 13 april 2021

Nummer: 20

De secretaris,

De huidige rioolheffing bedraagt €215,04. De volgende vier scenario's zijn door een extern bureau nader bekeken en doorgerekend:

- Scenario 1: Het huidige tarief van €215,04 wordt jaarlijks met €1,- exclusief indexering verhoogd tot uiteindelijk het kostendekkende tarief van €257,-.
- Scenario 2: De komende twee jaar wordt het huidige tarief van €215,04 gehandhaafd waarna jaarlijks de rioolheffing met €1,- exclusief indexering per jaar wordt verhoogd tot uiteindelijk het kostendekkende tarief van €257,-.
- Scenario 3: Het huidige tarief van €215,04 exclusief indexering wordt gehandhaafd en alle van gevel tot gevel projecten worden geschrapt. Ambities worden losgelaten.
- Scenario 4: Direct naar het langjarig kostendekkend tarief van €250* gaan.

*Op de lange termijn heb je evenveel inkomsten, maar je verdeelt ze anders over de tijd. Als je meteen naar een kostendekkend tarief gaat (scenario 3), dan hef je de hele planperiode hetzelfde bedrag (€ 250,-). Als je geleidelijk naar het kostendekkend tarief stijgt, zoals in scenario 1 en 2, dan moet je het verschil in de eerste jaren compenseren door later een hoger bedrag te heffen (€ 257,-). Om deze reden wordt het kostendekkende tarief in scenario 1 en 2 dus hoger (en bereik je het later) dan in scenario 3.

Omgevingswet

Ondertussen wordt er ook gewerkt aan het implementeren van de Omgevingswet. De Omgevingswet brengt enkele veranderingen met zich mee. Het GRP is niet langer een verplicht instrument en wordt bij invoering van de Omgevingswet vormvrij. Dat betekent dat een gemeente zelf kan bepalen hoe men invulling geeft aan de zorgplichten van het waterbeheer. Dit betekent niet dat er anders kan worden omgegaan met de rioolheffing. Dit blijft namelijk hetzelfde. De rioolheffing kan alleen uitgegeven worden aan de drie zorgplichten, namelijk: afvalwater, hemelwater en grondwater.

Beoogd effect/doel

Met dit GRP wordt voldaan aan de gemeentelijke zorgplichten van het waterbeheer en wordt invulling gegeven aan art. 228 van de gemeentewet. Het plan sluit aan bij de strategische visie: Weert de groene thuishaven. Het plan draagt bij aan een gezonde, veilige, duurzame, en klimaatbestendige leefomgeving.

Argumenten

1.1 Voldoen aan wettelijke taakstelling

De gemeente heeft een aantal watertaken:

- Zij zorgt voor de inzameling en transport van stedelijk afvalwater;
- Zij zorgt voor de verwerking van afvloeiend hemelwater;
- Zij zorgt voor het beperken van de nadelige gevolgen van de grondwaterstand.

Hoe de gemeente haar taken uitvoert of denkt uit te voeren staat in het GRP beschreven. Dit plan moet op grond van artikel 4.22 van de wet milieubeheer opgesteld worden. De gemeente Weert hanteert hier een planperiode van vijf jaar bij. De planperiode van vijf jaar is niet wettelijk bepaald, hier kan van afgeweken worden. In het GRP staan de beleidskeuzes omschreven voor de onderbouwing van de rioolheffing. De juridische grondslag van de rioolheffing is geregeld in artikel 228a van de gemeentewet.

1.2 Integraal kaders stellen via Omgevingswet/Omgevingsvisie

Op dit moment zitten we in een overgangsfase naar nieuwe wetgeving, namelijk de Omgevingswet. De gemeente Weert is bezig met het opstellen van de Omgevingsvisie. In de Omgevingsvisie worden de integrale beleidskeuzes vastgelegd voor de gehele fysieke

leefomgeving. Het is dan niet wenselijk om een sectoraal plan zoals het GRP voor minimaal vier jaar vast te stellen. Om in te spelen op de veranderende wetgeving wordt nu voorgesteld om het huidige GRP met twee jaar te verlengen. Daarnaast wordt er een nog nader te bepalen programma voor riolering, water en klimaatadaptatie opgesteld. Dit komt voort uit het proces van de Omgevingsvisie. Het programma onder de Omgevingswet is vormvrij. De gemeente Weert is dus vrij om te bepalen hoe het toekomstige programma eruit komt te zien. Een goede onderbouwing van de rioolheffing blijft noodzakelijk.

2.1 Handhaving huidig tarief

Met scenario 2 blijft de rioolheffing de komende twee jaar gehandhaafd op €215,04. In de komende twee jaar kan de raad nieuwe kaders stellen voor klimaatadaptatie, riolering en water. Hierin worden ook de gevolgen meegenomen van de keuzes die dit jaar worden gemaakt in het kadernota proces. Deze kaders worden doorgerekend tot een nieuw kostendekkend tarief. Het huidige kostendekkende tarief gaat dan naar alle waarschijnlijkheid weer veranderen. Het voorstel is om het huidige tarief tot die tijd te handhaven. Er is nu geen directe noodzaak om de rioolheffing te laten stijgen op korte termijn.

2.2 Financiële gevolgen rioolheffing

De gevolgen van de wijzigingen van het MIP zoals vastgesteld op 8 februari 2021 zijn nu doorgerekend in de rioolheffing. De volgende oorzaken leiden tot een nieuwe rioolheffing:

1. Hogere indexering dan voorzien;
2. Onvoorziene nieuwe regelgeving (PFAS);
3. Ongunstig aanbestedingsresultaat (ramingen zijn herzien).

Deze gevolgen leiden tot een aangepaste, hogere rioolheffing. De gevolgen van indexeringen worden vanaf nu jaarlijks meegenomen in het opstellen van de begroting, dit geldt zowel voor de projecten als de rioolheffing. Bij de indexering wordt uitgegaan van cijfers van het CBS van het jaar ervoor.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Indexering

De grootste kostenstijging van de rioolheffing heeft te maken met de indexering. De laatste twee jaar zijn de kosten enorm gestegen. Het is onzeker hoe de prijzen zich de komende jaren gaan ontwikkelen. Als gemeente hebben we hier geen grip op. De projecten zoals nu geraamd worden per jaar via de begroting opgevoerd en voorzien van de laatste indexering. Bij het indexeren wordt gebruik gemaakt van de indexcijfers van het CBS. Hiermee laten we jaarlijks zien wat de invloed van de indexering is op de projecten.

1.2 Ambities: verankering klimaatadaptatie / Deltaplannen

Het rijk vraagt van ons via het deltaplan ruimtelijke adaptatie een uitvoeringsagenda. De gemeente Weert moet aangeven hoe uitvoering wordt gegeven aan de opgave klimaatadaptatie. Dat betekent concreet dat er ambities gesteld moeten worden. Door dit via de Omgevingsvisie te organiseren worden integraal de ambities bepaald. Dit wordt nu niet in de herberekening meegenomen maar dit moet nog wel gebeuren.

1.3 Ambities loslaten: wijkgerichte aanpak, de van gevel tot gevel projecten

Het loslaten van de van gevel tot gevel projecten heeft ook nadelen. Door projecten integraal uit te voeren levert het ook voordelen op voor wegen en groen doordat er werk met werk wordt gemaakt. Bij vervanging van rioleringen kan worden afgekoppeld, kan er ontsluitend worden, kan er meer groen worden aangelegd, inwoners kunnen meedoen etc.. Als de ambities worden losgelaten dan komt er geen klimaat adaptieve woonomgeving, schoon hemelwater wordt afgevoerd naar de zuivering, bij hevige regenbuien blijft er vuilwater op de beken geloosd worden en

wordt het droogte probleem niet opgelost. Wanneer er gekozen wordt voor bijvoorbeeld alleen nog maar relinen dan verandert er aan de bovenbouw niets of moeten er aparte projecten voor worden opgevoerd welke kostenverhogend werken. Het voordeel is dan weg.

Financiële, personele en juridische gevolgen

De financiële gevolgen staan onder de scenario's benoemd en zijn terug te vinden in de bijlagen. Als gekozen wordt voor scenario 2 dan blijft het huidige tarief voor de komende twee jaar gehandhaafd.

Duurzaamheid

Er vinden geen wijzigingen plaats in het gemeentelijke rioleringsplan 2017 – 2021. In dit plan wordt vol ingezet op het afkoppelen van de openbare ruimte en (voorzijde) van woningen. Daarbij wordt het water zoveel mogelijk lokaal opgevangen, vastgehouden en geïnfiltreerd. Het beheer en onderhoud van de water- en rioleringsvoorzieningen worden op een ecologische wijze uitgevoerd die bijdraagt aan een goede biodiversiteit.

Uitvoering/evaluatie

Het voorstel wordt ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad. De looptijd wordt verlengd met 2 jaar met daaraan toegevoegd het beheer en onderhoud van het grondwatermeetnet en de uitbreiding van project Boshoven. De overige projecten worden jaarlijks afgeroepen via de begroting inclusief indexering.

Communicatie/participatie

Communicatie wordt vormgegeven naar aanleiding van het genomen besluit.

Overleg gevoerd met

Intern: Loet Koppen, beleidsadviseur financiën (FA) en Patrik Trines, Programmaregisseur water en riolering (OG), Anouk Cramers, teamleider ruimtelijke ontwikkeling (R&E)

Extern:

Sweco: Elwin Leusink en Carl Geuljans

Bijlagen:

1. Raadsvoorstel verlening GRP 2017 -2021
2. Toelichting kostendekkingsberekening GRP Weert 2021
3. Tabellen herziening kostendekkingsberekening Weert 2021
4. Gemeentelijk rioleringsplan 2017 - 2021